
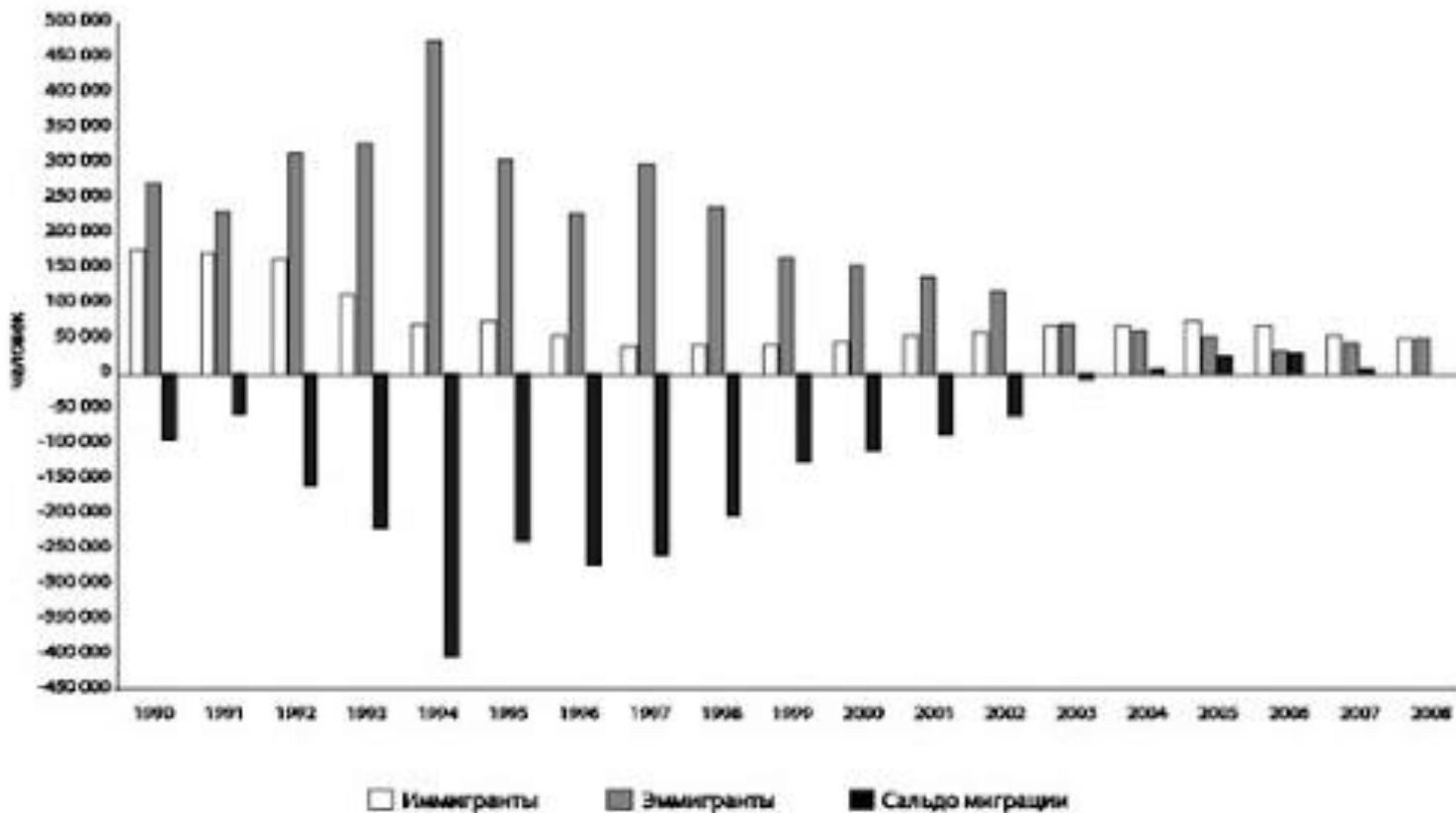

Халық саны, орналасуы және құрамы туралы
статистика. Халықтың көші-қон
статистикасы

Қабылдаған: Шнарбекова Меруерт
Орындағандар: Бекқұл А, Бекметова М, Дадаев Д,
Жамалова.А, Еркин А.

-
- Қазақстан халқының көші - қоны-ел халқының дамуына әсер ететін маңызды факторлардың бірі. Туу және өлім-жітіммен қатар, ол мигранттардың шығу аймағында да, олардың қоныстану аймағында да халықтың саны мен құрылымын өзгертеді. Елдің көші-қоны-бұл басқа әлеуметтік процестермен тығыз байланысты, бірақ сонымен бірге өзінің заңдарына сәйкес дамитын күрделі әлеуметтік-демографиялық процесс. Жаппай процесті білдіретін Халықтың көші-қоны көптеген жеке қозғалыстар мен оларға дайындықтардан тұрады. Бұл елдің нақты көші-қон ағындарының параметрлері мен тенденцияларын ғана емес, сонымен бірге әлеуетті ұтқырлық деңгейін, яғни халықтың әртүрлі әлеуметтік-демографиялық топтарының тұрғылықты жерін өзгертуге дайындығын, сондай-ақ олардың тиісті шешім қабылдауына әсер ететін қоршаған орта факторларын зерттеу қажеттілігін болжайды. Көші-қон теориясында нақтылау мен терең зерттеуді қажет ететін аз зерттелген тақырыптар мен сұрақтар бар екенін атап өткен жөн. Бұл ағымдағы есеп деректерінің дәлдігіне, бірыңғай терминология мен зерттеу әдістемесін әзірлеуге қатысты. Сонымен қатар, көші-қон процесінің көптеген классификациялары бұл туралы толық түсінік бермейді. Сонымен, Халықтың көші-қонын кешенді зерттеу қажеттілігі болашақта еңбек әлеуетінің қысқаруына қауіп төндіретін Қазақстан Республикасындағы демографиялық ахуалдың нашарлауына негізделген.

Қазіргі кездегі мемлекеттік билік күннен күнге халық санының өсіп-өнуіне үлкен назар аударуда. Адам санын есептеу мемлекетке өзінің әлеуметтік функцияларын атқару үшін қажет. Ол өз кезегінде барлық еңбек ресурстарын анықтайды, сонымен қатар, әлеуметтік даму саласында белгілі бір шешім қабылдау үшін және басқа мемлекеттің функцияларын орындау үшін негіз болып табылады.

Национальная численность прибывшего и выбывшего населения Казахстана. Январь - сентябрь 2019 года.

Прибыло

Казахи	4 500
Русские	1 722
Каракалпаки	217
Узбеки	195
Азербайджанцы	179
Украинцы	168
Таджики	136
Немцы	126
Корейцы	124
Киргизы	114
Татары	94
Турки	96
Афганцы	34
Белорусы	30
Курды	30
Прочие	260

Выбыло

Русские	24 966
Немцы	2 388
Украинцы	2 258
Казахи	1 561
Татары	807
Поляки	459
Белорусы	409
Корейцы	182
Узбеки	145
Чеченцы	97
Азербайджанцы	71
Греки	68
Башкиры	66
Молдаване	63
Мордва	61
Прочие	597

- Жаппай процесті білдіретін Халықтың көші-қоны көптеген жеке қозғалыстар мен оларға дайындықтардан тұрады. Қазіргі уақытта халықтың әлеуметтік-демографиялық топтарының статистикасының ақпараттық базасы деректер көздерінің жиынтығын қамтиды, олардың ішінде: халық санағы, ағымдағы есеп, таңдамалы зерттеулер және мамандандырылған мәліметтер базасы. Олардың әрқайсысында зерттеудің белгілі бір мүмкіндіктері бар, олар ұйымның ерекшеліктерінен, мазмұнынан, бастапқы ақпаратты жинау және әзірлеу процесінің артықшылықтары мен кемшіліктерінен туындайды. Жұмыстағы ақпарат көздерінің жеке ерекшеліктерін жалпылау популяция көші-қонының ықтимал факторлары теорияның аз зерттелген бөлігі екенін және терең зерттеулерді қажет ететінін анықтады. Біріншіден, бұл қазіргі бухгалтерлік есеп пен терминологияны жетілдіруге де қатысты, әр түрлі құбылыстарды белгілі бір авторлар бірдей терминдермен және, керісінше, бірдей құбылыс-әртүрлі терминдермен белгілейді. Көші-қон процесінің көптеген классификациялары бұл туралы толық түсінік бермейді.

Сонымен, Халықтың көші-қонын кешенді зерттеу қажеттілігі болашақта еңбек әлеуеті мен халық санының қысқаруына қауіп төндіретін Қазақстан Республикасындағы демографиялық ахуалдың нашарлауына негізделген. Көшіп-қонушылардың шығу және қоныстану орындарында бастапқы тіркеу талондарының жыл сайынғы жинақталуы қалалық және ауылдық жерлер бөлінісінде іс жүзінде Қазақстанның барлық әкімшілік-аумақтық бірліктері бойынша сыртқы және ішкі көші-қон түрлері мен нысандарына, сондай-ақ халықаралық көшіп-қонушылардың негізгі әлеуметтік-демографиялық топтары бойынша келудің, кетудің және көші-қон сальдосының нақты ауқымдарының серпінді қатарын құруға мүмкіндік береді. Тіркеудің осы тәсілі Қазақстан Республикасының статистикалық агенттігі жүргізетін сыртқы көші-қонды статистикалық есепке алудың қазіргі кездегі негізгі мәні болып табылады. Көші-қонды демографиялық талдауда белгілі бір уақытта елде тұратын бүкіл халық туралы демографиялық, экономикалық және әлеуметтік деректерді жинау, жалпылау, бағалау, талдау және жариялау процесі болып табылатын халық санағы ерекше рөл атқарады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

